

SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

KIRKKOHALLITUS
KYRKOSTYRELSEN

Helsinki 18.08.2010
Asianro 2010–00456
Viite Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö 8.6.2010/20/040/2009
Asia Lausunto perusopetuksen yleisten valtakunnallisten tavoitteiden sekä perusopetuksen tuntijaon uudistamista valmistelleen työryhmän ehdotuksista

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

Perusopetuksen yleistavoitteet ja tuntijako

Kirkkohallitus pitää perusopetuksen yleistavoitteita oppilaan kokonaisvaltaista kasvua tukevinä. Yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden edistämiseksi kansalaistaidoissa tulee painottaa sosiaalisia valmiuksia.

Työryhmä ehdottaa runsaasti valinnaisuutta perusopetukseen. Tämä pyrkimys voi lisätä alueellista eriarvoisuutta koulujen ja oppilaiden kesken.

Mietinnössä etiikka eriytetään kaikille yhteiseksi uudeksi oppiaineeksi. Tällöin eettisten kysymysten käsittely muiden oppiaineiden yhteydessä saattaa vähentyä. Kirkkohallitus katsoo, että koulun eettisen kasvatuksen tulee säilyä osana kaikkea koulutyötä. Etiikka uutena yhteisenä oppiaineena johtaa vääjäämättä kiistaan siitä, miltä pohjalta opetusta annetaan, sillä katsomuksellisesti neutraalia etiikkaa ei ole olemassa. Nykyisellään etiikan oppiaine on luonteva osa oman uskonnon ja elämäntiedon opetusta ja sen osuutta opetussuunnitelmassa voidaan tarvittaessa kasvattaa. Kirkkohallitus ei puolla etiikkaa erillisenä oppiaineena.

Työryhmä esittää katsomusaineiden sijoittamista oppiainekokonaisuuteen *Yksilö, yritys ja yhteiskunta*. Sana *yritys* oppiainekokonaisuuden nimessä luo vaikutelman siihen kuuluvien oppiaineiden painottumisesta liiaksi markkinatalouden ja yritysmaailman näkökulmasta. Kirkkohallitus esittää, että oppiainekokonaisuuden nimeksi muutetaan *Yksilö, yhteisö ja yhteiskunta*, jolloin näkökulma painottaa myös yhteisöllisiä ja paikallisia, kansalaisyhteiskuntaan liittyviä rakenteita.

Oman uskonnon ja katsomuksen opetus

Nykyinen yhteiskunnan antaman katsomusopetuksen malli toteuttaa hyvin kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten velvoitteet. Jotta näin olisi jatkossakin, tu-

lee oman uskonnon ja elämänkatsomustiedon tuntimäärä säilyttää ennallaan (11 vuosi-
viikkotuntia). Vähentäminen vaarantaa uskonnon lukutaidon kehittymisen. Oman uskon-
non ja katsomuksen opetus tukee oppilaan identiteetin kehitystä ja kykyä dialogisuuteen
moniuskontoisessa ja -kulttuurisessa maailmassa. Mitä paremmin hän tuntee oman us-
kontonsa tai katsomuksensa juuret ja niiden merkityksen, sitä turvallisemmin ja avoi-
memmin hän kohtaa muita kulttuureita. Dialogitaitoja voidaan kehittää edelleen esimer-
kiksi oman uskonnon tai elämänkatsomustiedon opetukseen kuuluvalla, kaikille yhteisel-
lä maailmanuskontojen opetuskokonaisuudella.

Kirkkohallitus yhtyy työryhmän esitykseen siitä, että enemmistön oikeudet omaan uskon-
toon tai katsomukseen turvataan siten, että kolmen oppilaan raja säilytetään luterilaisen ja
ortodoksisen uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetusryhmissä.

Sen sijaan esitetty kymmenen oppilaan raja pienryhmäisten uskontojen opetuksen tar-
joamisveloitteena heikentää tuntuvasti uskonnonvapauslakiin perustuvaa oikeutta
omaa uskontoon. Tämä oppilasmäärä tulee kohtuullistaa, opetuksen järjestäjän näkö-
kulma huomioonottaen, esimerkiksi viiteen oppilaaseen.

Lausunnon keskeinen sisältö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus pitää tärkeänä

perusopetuksen yleistavoitteissa ja tuntijaossa

- sosiaalisten valmiuksien painotusta kansalaistaidoissa
- yleissivistävän perusopetuksen tasa-arvoista toteuttamista koko maassa
- katsomusaineisiin sisällytettyä etiikan opetusta ilman erillistä oppiainetta
- Yksilö, yritys ja yhteiskunta -oppiainekokonaisuuden nimen muuttamista muo-
toon *Yksilö, yhteisö ja yhteiskunta*.
- dialogitaitojen kehittämistä kaikille yhteisellä maailmanuskontojen opetuskoko-
naisuudella.

oman uskonnon ja katsomuksen opetuksessa

- 11 vuosiviikkotunnin säilyttämistä
- pienryhmäisten uskontojen osalta tarjoamisveloitteena viiden oppilaan rajaa.

Arkkipiispa

Kari Mäkinen

Kirkkoneuvos

Pekka Huokuna